

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELANDSKA
AMERIKA
Excellent advertising
medium.

ST. 16. NO. 16.

CLEVELAND, OHIO. TOREK 25. FEBRUARIJA 1913.

VOL. VI.

Umor v slovenski naselbini.

Rudolf Erbežnik je ustrelil v nedeljo zvečer rojaka Louis Nučiča, da je takoj umrl. Nučič je v pijanosti podivjal in hotel zaklati z nožem Erbežnika, ki je v silobranu streljal na Nučiča. Prestrašena gospodinja je skočila z otrokom skozi okno na cesto. Detektivi so prijeli Erbežnika ob polnoči ko je hotel v svoje stanovanje.

Zopet moramo bilježiti žalostno tragedijo posledic pijačnosti rojaka, ki se spozabi v pijačnosti in naredi čin, ki ga privede v dosmrtno ječe. V nedeljo ponori se je zgodil v slovenski naselbini umor, kot ga skoro še nismo doživel med nam.

Dva moža, eden oborožen z nožem, drugi z revolverjem, sta se divje podila po sobi hiše na 6416 Metta ave. N. E. Gospodinja hiše pa, obupna in prestrašna, je zgrabila medtem otroka v zibelni in skočila z njim skozi okno. Mož z revolverjem je končno podrl svojega nasprotnika z dvema strelnama. Ko je prišla Albova ambulanca, katero so sestavili poklicani, so se ambulančni stražniki spodbuknili nad mrtvom truplom moža. Umrl je od ran, prizadetih od revolverja. Ko je prišla policija in detektivi pod načelstvom poročnika Frarya v hišo, je bila slednja prazna. Vrata na strežaj odprta, pohištvo zbito in premeten, sklede in krožniki razbiti. Gospodinja hiše, se je zbežala z otrokom, se je nahajala pri sosedu, kjer je zibala svoje dečete. In ona je povedala celo zgodbodo policiji.

Kraj, kjer se je umor pripeljal, je stanovanje z bordarji, last Mrs. Elizabeth Hočevar. Pri njej tudi stanuje neki Louis Nučič. Slednji je prišel v nedeljo zvečer okoli 10. ure pijači domov in zahteval večerje. Rotiti se je tudi pričel, kdo je spustil njegovo vino v kleti. Imel je namec dva galona vina doma. Gospodinja mu je povedala, da večerje ne more imeti, ker prihaja tako pozno domov. Na to je pa vzrojil Nučič, zgrabil za uro in jo treščil ob tla. Razbijal je po mizi in po sobi ves divji. Na obisku pri Mrs. Hočevar je bil neki Rudolf Erbežnik, ki živi na 5365 Standard ave. Erbežnik je proslil Nučiča naj bo minen, in je pokazal na dete v zibelni, ki je spalo. To je pa Nučiča tako razjeziklo, da je zgrabil kuhinjski nož in se divji zakladil v Erbežnika. Pričel se je boj za življenje in smrt. Po vsej sobi sta se metalna moža. Erbežnik je držal z desno roko za desno roko Nučiča, da ga ne zadene z nožem. Nučič je pa za roko držal Erbežnika, da ni mogel potegniti revolverja. In dočim sta se ta dva pretepal, je zgrabil Mrs. Hočevar svoje dete, da ne bi bilo zaklano ali ustreljeno, ker nevarnost je bila velika. Odprla je okno in skočila z otrokom na cesto. Erbežnik je pa medtem prisilil Nučiča proti kuhinji, kjer ga je zaprl. Toda Nučič, ves divji, se je zaletel z vso silo v vrata, ki so se udala in padla z groznim hruščem v sobo. Erbežnik je imel še čas potegniti revolver, ko je videl Nučiča, kako z dvignjeno roko in z nožem hit proti njemu. Dvakrat je ustrelil Erbežnik, in sicer tako bližu, da se mu je vnela srača od prizganega smodnika.

Nož je odpadel Nučiču. Nejak časa je plezel proti vratom, potem pa se je spustil na dvorce. Tam so ga dobili pozne ambulanci ljudi. Erbežnik ne da bi pogledal, kaj je bil, je stekel ven, brez kločnih skrnje. Poklicana je služba in detektivi.

Ski poročnik Frary je napisal, ker delavci prevet de-

CLEVELAND, OHIO. TOREK 25. FEBRUARIJA 1913.

Naši dopisi

Zanimanje rojakov v Lorainu za zadružno prodajalno, kakoršča se ustanovi v Clevelandu.

RAZNA POROČILA.

Lorain, O. Cenjeno uredništvo. Ni dolgo terja, ko sem čital dopis iz naše naselbine, o katerem sem se nadalj, da dobri odmev, in da se bodejo rojaki zanimali. Dosedaj se sicer še nihče ni oglasi, toda prepričan sem, da je vsak istega mnenja, da se ustanovi zadružna prodajalna v naši naselbini. Seveda je tudi mnogo takih, ki ne vedo, kakšnega pomena je takata prodajalna za delavca, toda vsak pride enkrat do spoznaja. Pomišljiti moramo, da tvorimo slovensko naselbino v Lorainu izključno sami delavci, torej bo gotovo vsakdo pritrtil, da ima prav, če se borimo za kos boljšega kruha. Ponovno na torej apeliram na slovensko ljudstvo v Lorainu: Zdržimo se in ustanovimo slovensko združno pri nas. Dasi imamo tukaj slovenske trgovce, toda nismo v celiem od nas odvisni, kakor tudi mi od njih ne. Dogovorimo se in sklicimo potrebitno sejo, kjer se bo podrobnejše razpravljalno. Preprican sem se da nam pridružijo vsi rojaci, katerim je napredek mar. Rojaci; na delo, za zadružno v Lorainu. And. Bombač, 1651 E. 31 St. Lorain, O.

Joliet, Ill. Cenjeni rojaki. Prosim, da mi oprijete, ker sem zaostal z naročnino za vaš list. Kadar zopet zaostarem, me pa zopet podrezajte. Večkrat sem hotel že kaj pisati iz Joljeta, toda kaj hočem? Ako resnico pišem, pridev v zamero, lagati pa spet nečem, zato pa mislim, da je najbolje, da molčim in s tem ustrežem žabim in dobrim ljudem. Pošljem vam dva dolarja za naročnino. Še eno željo imam, g. urednik, in ta je, da bi imeli prav malo tacih naročnikov kot sem, največ pa veliko boljših. (Vi ste eden izmed boljših, saj ste vendar za celo leto plačali vnaprej.) Pozdrav rojaku.

Fr. Štiglic.

Napad na guvernerja.

Albany, N. Y., 23. februar. Nadan je prišlo, da so našli neki načrt, po katerem bi moral biti newyorski guverner Sulzer umoren. Guverner je dobil že več grozilnih pisem.

Angleži se bojijo.

London, 23. februar. Angleži so silno prestrašeni, ker so že drugič opazili ponoc velikanski zrakoplov, ki se je dvigal nad njihovimi vojaškimi postojankami in metal luč na utrdbe. V parlamentu bodejo sedaj naredili postavo, ki daje vsaki občini takoj pravico takoj streljati na zrakoplov, če slednji ne da zadostne in vrjetne dokaze svojega potovanja.

Zamorec linčajo.

Drew, Miss., 23. februar. Danes so tukaj zamorec linčali svojega lastnega rojaka, ker je ustrelil dve zamorski dekleci.

Cenjene slovenske trgovce, ki bi želeli imeti oglas v velikonočni številki, prosimo, da nam to sporočite najkasneje do 12. marca. Cene oglasom so od \$1.00 naprej. Narocilo se da tu je bilo v trdih premogovnikovih več ljudi ubitih kot v mehkih dlasih je v okrajih trdrega premoga zaposlenih manj ljudi.

Madero ustreljen.

Odstavljenega meksikanskega sednika so vojaki ustreljeni predpredstnika in podpredstnika, ki je baje hotel bežati.

WILSON IN TAFT.

Mexico City, 24. februar. Francisco I. Madero in Jose Pino Suarez, odstavljeni predsednik in podpredsednik Meksika, sta bila ustreljena včeraj na ulici, ko so jih peljali iz narodne palade v ječo. General Huerta, ki je sedaj glavar v Meksiku, je izdal poročilo, da vlada nikar ni odgovorna za umor, pač pa so vojaki iz svojega nagona ustrelili bivšega predsednika. Upeljana je uradna preiskava. Občinstvo v splošnem pa ne misli tako. Tih obremenje se širi med ljudimi, da se je vlada hotila na vsak način znebiti Madera, in ker ga pošteno ni mogla usmrtit, je izjavila, da je Madern hotel pobegniti na ječe, in da je bil pri tem ustreljen. Kajti mnenje vseh novih vlad v ameriških republikah je, da za odstavljenega predsednika je en sam prostor, kjer bo miren, in ta je — grob.

Klub dvojnemu umoru, v mestu ni prišlo do demonstracij. To pa raditega, ker se ljudstvo še sedaj ni spočilo od viharnih dñih preteklega časa.

Najprvo je zvedela o umoru senora Madero, predsednikova žena. Z več sorodnikov se je podala proti ječi, da vidi truplo svojega soprog. Toda niso ji dovolili vhoda v mrtvašnico, kjer je lečal bivši predsednik.

Washington, 23. februar. Predsednik Taft se je znebil bremena meksikanske vstave in je naložil to breme Wilsonu na hrbot. Naročil je vojnemu tajniku Stimsonu in načelniku generalnega štaba Woodu, da naj se posvetujeta o vseh nadaljnjih korakih z Wilsonom. Predsednik je dal poklicati k sebi tudi predsednika kongresnega odbora za tujezemsko zadeve. Predsednik Taft je dal vsem razumeti, da on ne bo nadalj nicesar glede Meksika, razven če druhal naravnost napade ameriško kolonijo. Taft priporoča tudi Wilsonu, da ne posilje ameriškega vojašča prej v Meksiko, dokler se Meksikanci sami medseboj kolijo. Dobri poznavalci razmer so Taftu tudi povedali, da bi morale Zjednjene države poslati najmanj 300.000 mož, če bi hotela naša armada zasesti vse važne postojanke in garantiati mir.

Washington, 23. februar. Predsednik Taft se je izjavil, da je njegov namen mobilizirati ob teksanski meji 10.000 vojakov in da pošlje v meksikanske lupe več število vojnih ladij. Vse drugo pa prepusti svojemu nasledniku.

Težke zgube.

Washington, 23. februar. Letno poročilo premogarskega oddelka naše vlade pravi, da je letom leta 1912 zgubilo v premogovnikovem razvijanju več kot 1000 oseb življenje. Izkopali so v državi 245.231.655 ton premoga, več kot polovico vsega premoga, kar se nakopile v Zjednjene državah. V mehkih premogovnikih delajo 183.680 mož in dečkov. Zanimivo je, da je bilo v trdih premogovnikovih več ljudi ubitih kot v mehkih dlasih, da je v okrajih trdrega premoga zaposlenih manj ljudi.

Samo \$2.00 za celo leto, in dobite "Clev. Ameriko" v hišo vsak teden dvakrat. Sami poročnik Frary je napisal, ker delavci prevet de-

Položaj v Akronu.

Policisti poveljnički je zapovedal, da morajo vsi policiisti v pondeljek pred tovarne.

STRAJK BO DOLG.

Akron, 23. februar. Ko so imeli I. W. W. organizatorji danes več dolgih in burnih sej, in je bilo ljudstvo precej razburjeno, je policijski načelnik zapovedal vsem možem, da morajo biti v pondeljek zjutraj navsezgodaj pri tovarnah. Zajedno pride tudi tudi šerif s svojimi možmi. Organizatorji po posljujajo tovarnam ob 5. zjutraj posebne straže, da preprečijo ostale delavce, da ne gredo na delo. Raditega pa oblasti mislijo, da nastane najbrž spopad med delavci. V nedeljo popoldne se je zbralo okoli 250 prominentnih trgovcev Akrona, ki so ustanovili posebno ligo. Pri zborovanju so obsovali nauke delavskih voditeljev, ki spadajo k I. W. W. Clanstvu te nove lige bo hitro narastlo do 2000, in meščani sami bodejo skrbeli, za redi in mir v mestu in da se strajk hitro konča.

Seje, ki so se vrstile v nedeljo popoldne, so bile številno obiskane. Vedeljci so prosili sej, da naj pridejo v pondeljek zjutraj ob 5. gotovo vsi pred tovarne, toda vzdružijo naj se nista. Organizator Swasey je govoril: Jaš sam bom tam, v pokazal tem izdelovalcem kavčku, kaj pomeni naš strajk. Sami še ne vedo, toda pokazati jim hočemo jutri. Ko pridejutri do tovarniških vrat, skusajte mirno preprečiti delavce, da ne gredo na delo. Mi hočemo zapreti vsa tovarniška vrata ali pa poginiti pri poskušu. In tovarniška vrata moramo zapreti, četudi napolnimo vse ječe v deželi. Če bodejo ječe polne, bodo morali davkopalcev naš preskrbovali s hranom in stanovanjem, in glejte, že tu imamo eno korist strajka! Če enega arretirajo, naj arretirajo vse. To varnarji dosedajo še niso vedeli, kaj je pravi strajk, toda jutri bodejo spoznali.

London, 23. februar. Tukajšnji listi poročajo, da je turška vojska pri Bulairu jako dobro utrjena, da so stoji bulgarska vojska le nekaj milj pred tovarno nihče se ne držne napasti. Bulgari tudi ne morejo naprekar Grki se niso izkrcali vojska v Mali Aziji, kakor so obljubili.

Na pritisk velesil se je Rumunija udala in bo zadovoljila z obsodbo, ki jo izrečejo velesile.

POLOŽAJ NESPREMENJEN.

London, 23. februar. Rumunski ministri so danes sprejeli predlog velesil, da bodejo slednje uravnale njih prepriči z Bugari, radi meje Edino poljedelski minister ni bil isEGA mnenja in je zapustil zbornico, trdeč, da rumunska vlada ne zna varovati svoje interese.

Položaj med Turki in med Balkanci je nespremenjen. Po glavnem mestu Bulgarske se širijo radne vesti, da so dobili Bulgari pri Bulairu sijajno zmago nad Turki, toda uradni krogovi molče. Bulgaria je odkonila ustanovitev nevtralnega pasu, in raditega morajo tujemški poslanci in konzuli v Drinopelju ostati, dokler jim Turčija ne dovoli izhoda skozi turške vrste.

Petrograd, 23. februar. Tu se je razširila vest, da so Rusi mobilizirali črno morsko brodovje, in da udarijo na Rumunce, če se slednji ne uklonijo zahtevam velesil in se nadalje nagajajo Bulgarom.

London, 23. februar. Tukajšnji listi poročajo, da je turška vojska pri Bulairu jako dobro utrjena, da so stoji bulgarska vojska le nekaj milj pred tovarno nihče se ne držne napasti. Bulgari tudi ne morejo naprekar Grki se niso izkrcali vojska v Mali Aziji, kakor so obljubili.

12.000 naseljencev.

New York, 23. februar. Prečeni teden je dospelo v nawyorskó luko 10 parnikov, ki so pripejali 12.000 novih naseljencev v Zjednjene države. Največ je prislo Italijanov.

V smrtni nevarnosti. V pondeljek zvečer se je skregal v Trstu 31 letni tezar Ant. Mančini iz Dinjana z nekim Ludvijkom Slejkom na stopnicah nad predorom pri Sv. Vito. Med prepirom je vrgel Mančini Slejku na tla in ga pošteeno nabil in hotel vreči čez ograjo v globoko. Na obupni kričanje je prihitelo nekaj ljudi Slejku na pomoč, ki so ga resili iz smrte nevarnosti. Mančinija so zaprli.

Izseljevanje v Kanado. Avstro-Americano poroča listom, da družba ne bo nizala vozne cene v Kanado, da na ta način ne podpira izseljevanja v Kanado.

Sleparski bankirji. Iz Pariza poročajo: Včeraj so zaradi posverbe arretirali ravnatelje neke privatne banke, markija d' Faymara. Arretirali so tudi ravnatelja banke "Credit agricole Sud - Espagne". Pavla Pequinota. Že zno leto vodi preiskovalni sestnik preiskavo proti imenovani banki, ki je izvršila velikanske skupnije.

Zalostne razmere med Čehi in Poljaki. Iz Poljske Ostrave poročajo: Pred časom je mnogo poljskih sloških otrok na ukaz svojih staršev v čeških občinah začelo stavkati, ker niso hotele češke občine na laštie stroške ustanoviti poljskih šol. Zdaj se pa tudi v poljskih občinah tukajšnjega okraja začelo stavkati več sto čeških sloških otrok, ker tudi poljske občine nočajo ustanoviti čeških skupnosti.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:

50 krov	za	10.30
100 krov	za	20.45
200 krov	za	40.90
300 krov</td		

CLEVELANDSKA AMERIKA.

IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko	\$2.00
Za Evropo	\$3.00
Za Cleveland po pošti	\$2.50
Pomembne številke po 3 centi.	

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,

6119 ST. CLAIR AVE. N. E.

CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.

LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Rea 11 by 15,000 Blo enans (Krainers) in the City of Cleve and at elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 1899

Entered as second-class matter January 8th 1909, at the post office at Cleveland, O., under the Act of March 3, 1879.

No. 16 Tue. Feb. 25 '13 Vol VI.

Avstrijec ali Slovenec?

Dokler smo Slovenci bivali v staroveški Avstriji, nas nihče poznal. K večjemu kak bi bili, izterjevalec davkov in kak nemški politik, ki je hotel Slovence dobiti na svojim, Avstrija ne pripozna enakopravnosti narodov. V to so nam najboljši dokaz neprerastne prizadevanje slovenskih listov v staro domovini, ki danzadnevo na znanju, kako se slovenščina na lastni domači gradi povsod zapostavlja, tako da v nekaterih krajih celo železniške kartice ne morete kupiti, če jo zahajate v slovenskem jeziku.

Tu v Ameriki je prišel vsak narod, ki je zapustil Avstrijo, do prepranja, da nihče ne more pogoditi, kaj je njegova narodnost, če enostavno pove, da je "Avstrijec". Kajti ameriški časopisi vedno pišejo v jarko zaničljivem tonu o "Avstrijcih". Seveda se ameriškim časniki niti ne sanja ne, kaže narodnosti živijo v Avstriji. Pač po smatranju ameriških časniki Avstrijo kot nekak konglomerat, kjer se vrše neprestani boji. In ker ima vladam nove politike, denarja in zunanjega upliva, ni čudno, da je navidez Avstrija pri večini ostalih zemljah le nemška, a slovenska večina v Avstriji se vedno zataji.

Zato pa se Slovenci v Ameriki, ki smo se odrekli slabih hincov in bedasti avstrijski vlad, sramujemo vselej, kadar nas hočemo imenovati kot Avstrije. Kaj za Boga-vendar nam je skupnega z Avstrijo: Ničesar kot biči in ogromni davki, katere morajo plačevati Slovenci! Ali ni skrajni šandal, da nima avstrijske vlada na slovenskem ene slovenske srednje šole? Da morajo Slovenci vso izobrazbo kupovati od surovih Nemcev, ki ne znajo drugač kot tlačaniti na rodov? Bogme, mali slovenski narod se glede svojih učenjakov in pisateljev lahko vselej meri z Nemci, če upoštevamo zatiranje, oviranje in tlačenje, katerega je narod slovenski moral prestati od tlačanske avstrijske vladi. Kako se bo narod dvignil, če mu ne dajo prilike, da se izobrazi v svojem jeziku? Kako se bo narod dvignil, če mu zapro vsa pota, kjer bi prišel do spoznanja? Saj še slovenski časopisi v Avstriji ne smejo pisati, da morajo Slovenci blago kupovati le od Slovencov, ker pride takoj državni pravnik in zapleni vse take spise! Napredno časopisjo v Ljubljani, posebno "Slovenski Narod" se trudi v potu svojega obraza, da pripelje narod do boljega spoznanja, toda nam je dobro znano, da pišejo uredniki "Slov. Naroda" v Ljubljani z krčevitimi pestimi in s kletvami, ker ne smejo napisati tega, kar jim leži v srcu, kar jim narekuje slovenska narodnost za svoj narod. In ko vidimo pobljedene strani takih listov, pridemo do spoznanja, da avstrijska vlada siloma tlači svoje narode na vse predno lastni svoje mesto, iz-

rajo proti zatiranju naroda, če povedo, da bi radi živel po svojih slovenskih vrestih in streljih, tedaj pride vojak s puško, bajonetom, orožnik z revolverji, sablo in verigami, ustreljijo te, zaprejo te, in tedaj si dober Avstrijec, ker si prebil kri za svojo domovino.

Kdo ne bo torej pri enakih razmerah vrgej ostudno ime "Avstrijec" in se, in kdo ne bo govoril, da je Slovenec, ne Avstrijec. Avstrija ni bila za Slovence še nikdar dobra, pač pa je Avstrija povzročila, da je na Slovenskem pomanjkanje šol, pomanjkanje slovenske vesti, namesto katere vladam nemški mojki, ki žre narod od dneva do dneva.

Vsa zaveden Slovenec se grotov ne bo dal nikdar nazivati "Avstrijec", ker kakor hitro spregovori to besedo, se običe v sramoto. Vsa centralna vladavina avstrijska, od cesarja do nižjega uradnika, ki ima pri politiki kaj pomeniti, je samo nemška. German ima pravico stopiti vsakemu Slovanku na glavo, če je isti Slovan tako srečen, da biva v Avstriji.

In koga sploh veže Slovence na Avstrijo? Mogoče vladarska rodbina, ki je švicarska, in ki pravi, da je "po misli božja" vladarica vseh narodov v Avstriji? Ali so mogoče Slovenci poklicali Haßburgiane v Avstrijo, da bodejo njih bosi? Ne, s silo je podjarmil tedaj močnejši nasprotnik Slovancev in jih ukoval v jarem, iz katerega se ne morejo izklopiti. Sploh, kaj veže Slovence na Avstrijo? Očitno povedano, družega ne kot sila, umeščna sila, za katero je moral Slovenec prebiti že toliko nedolžne krvi, ko se je pehal in prepel za lenute, ki so posili zavzeli vladu nad Slovenci v Avstriji.

Zato pa bodi vsakega Slovence, ki je prišel v Ameriko, ponos, da se imenuje lahko polno in prosto Slovenec, a sramotno ime "Avstrijec", naj požene od sebe in naj bo dačeš od njega, ker že Amerikanici zaznamujejo pod tem imenom slabega človeka. Bodimo zavedni, da smo Slovenec, da smo narod, ki ima za seboj zapisano krvavo zgodovino tisoč nedolžnih žrtev, ki so padle v boju za germanske interese. Otresite se imena "Avstrijec" kot kuge, ker mačeha ne more biti prava mati svojih otrok. Povejte vsakemu, da ste Slovenc, da ste zaveden in ponosen Slovenec.

Važno za državljanje v Ohio.

Nekaj točk glede sprememb društvenega poslovanja v državi Ohio. Delavska zavarovalnina in poškodnina.

Tisočim naročnikom našega lista v državi Ohio smo na vsak način dolžni, da od časa do časa prinesemo poročilo o delovanju sedajnega državnega zbornika, ki ima tako važno, naložno glede zboljšanja splošnih razmer v naši državi. Če bo le mogoče, prinesemo enkrat na teden daljše poročilo, kakšne postave so se naredile, in kaj obeta prihodnost za Ohio.

Columbus, Ohio, 21. februar. Senator Hopple iz Clevelanda je vložil v senatni zbornici nov zakonski predlog, glasom katerega pridejo vse samostojna društva in društva, ki spadajo k raznim jednotam iz drugih držav pod popolno državno kontrolo, ter bodo podvrženi posebnemu komisariju za takia društva. Država naj bi imela pravico nadzirati knjige in gledati, če so takia društva v resnici zmožna skrbeti za smrtnino in za bolniško podporo.

Napredna stranka v državnem zboru bo predlagala zakonski načrt, glasom katerega morajo biti volitve v vseh mestih nepristranske, t. j. da se ne postavijo kandidatje kake stranke, pač pa da se zberejo najboljši možje. Objednanim na mreži napredna (bull moose) stranka uveljavlja splošni čas vilno službo, da je vsak uradnik predno nastopi svoje mesto, iz-

pršan, če je zmogozen za svoj posel. Okrajšati hočeo tudi vložni listek. Večkrat se pripeti, da smo volili na skoro dva jara, da dolgem listu, kar povzroča pri marsikateremu mnogo zmenjivosti in sitnosti. V prihodnosti naj bi se velila kot državna uradnika samo še guverner in pod-guverner, a vsi drugi uradniki bi bili imenovani od guvernerja, katemu bi bili odgovorni, guverner pa je odgovoren ljudstvu, ki slednjega lahko odplokči, če ni zmogen ali če zlorablja svojo oblast.

Toda ker pa vzdame to silno mnogo dela, da se dobijo podatki, tedaj ni upati, da postane ta postava v tem zasedanju državnega zbornca pravomočna. Vendar poslanec Chapman priča delavskih stranki in gotovo ne bo svojega predloga umaknil. Njega podpira tudi Ohio Federation of Labor.

Poslanec Winter je predlagal v poslanskem zbornici, da se ženske proglašijo za polnoletne sele, ko spolno 21. leto, na mestu kot sedaj, ko so z 18. letom polnoletne. Predlog je prepadel.

Senator Zmunt iz Cleveland-a je predlagal v senatni zbornici, da morajo poškodovan delavci, ki so se vložili iz 13 porotnikov. Tri-nasti porotnik pa pride le tedaj v postev, kadar eden izmed dvanajstih obči. Predlog je bil sprejet.

V senatu so obravnavali predlog, da se prepove igranje baseballa ob nedeljah. Senator Bernstein iz Cleveland-a je proti-testiral, in predlog je prepadel, ker je prepadel še vsako leto, kadar je prišel na vrsto.

V senatu so obravnavali predlog, da se prepove igranje baseballa ob nedeljah. Senator Bernstein iz Cleveland-a je proti-testiral, in predlog je prepadel, ker je prepadel še vsako leto, kadar je prišel na vrsto.

V četrtek popoldne so se poslanci dolgo časa posvetovali o zakonskem načrtu poslance Greena, ki bi rad uredil placoči ohioskim premogarjem. Temu zakonskemu načrtu se upravljajo posebno lastniki premogovnih jam, torej moramo že iz tega sklepati, da je predlog jasno dober za delavce.

V četrtek je prišlo k guvernerju na stotine avtomobilistov iz vseh krajev držav. Protestirali so proti zakonskemu načrtu, da se ravna davek na avtomobile po tem, koliko konjiski moči ima tak avtomobil. Avtomobilisti pravijo, da bi se tem davek precej zvišal.

Senat je sprejel Greenovo postavo, ki pravi, da vsaka oseba, tovarna ali delavnica, ki ima več kot pet uslužbencev mora slednje zavarovati pri državi. Dasično je bila ta postava enoglasna potrjena, se je vendar vršila pred sprejetjem dveurna debata. Razni zastopniki bogatih kompanij so hoteli postaviti na vsak način oslabiti. Največja odškodnina, ki jo morejo dobiti sorodniki, oziroma žena in otroci ubitega delavca, je \$3750. Ta postava pomeni konec poslovanja zavarovalnih družb proti nesrečam v državi Ohio.

Senator Potkin iz Akrona je vložil zakonski predlog, ki preporavlja družbam cestnih železnic sprejemati v voz več potnikov kot je sedežev. Jako važno je tu vedeti, kaj se godi glede krčmarskih dovoljenj. Postava je skoraj pripravljena, odboj, ki ima stvar v rokah dela z vsemi silami, da jo čimprej pošije pred zbornicami. Glavne točke te postave so:

Kakor smo že omenili, bo postava zahtevala ustav svetovih državnih komisij, ki morajo imenovati komisije, ki se ustanovijo od guvernerja. Ne več kot dva člena te komisije smeta pripadati eni in isti stranki. Plača teh komisarjev ne sme biti večja kot \$4000 na leto, in ne manjša kot \$500 letno. Da se pa pokrijejo stroški te komisije, bo moral vsak krčmar v Ohio plačati na leto \$100 posebnega davka, poleg davek \$1000 za dovoljenje točenja. Nadzorstvo nad gostilnami bo imela komisija. Kdor se bo enkrat pregrisl, bo seden pred županom ali policijskim sodnikom, brez porote. Kdor se drugič pregrisl, pride pred porotnike, in če je spoznani krivik, takoj zgubi saloon in ne sme nikdar več v Ohio začeti take trgovine, da niti natakar gostilen ne sme biti. Državljani v vsakem mestu dobijo pravico odločevati, koliko gostilen naj bo v mestu. Ne ve se pa gotovo, ali ostane krčmarsko dovoljenje še \$100 kot doseđali, ali bodo

novi komisiji, kateri naj prideta šest delodajalev, šest delavcev in še take osebe, katere te dve stranki izvlečijo. Ti potem odločajo o plačah.

Toda ker pa vzdame to silno mnogo dela, da se dobijo podatki, tedaj ni upati, da postane ta postava v tem zasedanju državnega zbornca pravomočna. Vendar poslanec Chapman priča delavskih stranki in gotovo ne bo svojega predloga umaknil. Njega podpira tudi Ohio Federation of Labor.

polog onih \$100 kot posebni davek. V zbornici pa mnogo o tem govorijo.

Panamski prekop.

Ne bo dolgo, in kmalu doživimo otvoritev panamskega prekopa, ki je eno največjih del, kar jih je človeški um spravil na pot dovršnosti. Intrebi je imeti mnogo in burne domišljije, da človek natančno premisli kaj se pravi to: delati panamski prekop.

Ogromni stroji, katere jih gradila moderna tehnika, kažejo orodje v tej horib narave s človekom, to se ti zdi kot življe stvari, katere je človek ukrit, za svojo službo, da dobi zmago nad ekšentom, da naredi zvezjo med dvema velikanskima vodama ter odpre tako novo pot silni svetovni trgovini.

In koliko je bilo pri tem delu prstreti, koliko težav premagati, kakšne snuke so prestajali delavci! Ne bi rekli pre malo, če povemo, da znaci to delo višek kulture in nadmoči človeka nad naravo.

Najčetrt panamskega kanala se je najprvo porodil v glavi francoskega inženirja Lessepsa, in Francija je za ta kanal potrebljala tri desetke milijonov frankov, ne da bi imela od tega kako korist, in koliko so potrošile Zdjelinjene države za ta kanal presega naravnost nevjetne svote.

Ze v maju ali juniju letosnje- ga leta bo kanal slovensko otvorjen, toda velikanske svečanosti v spomin tega težavnega zgodovinskega dogodka se vrše šele leta 1915, ko se otvorita Panameriške razstavice v San Franciscu. S pomočjo tega kanala postane San Francisco eno največjih svetovnih mest.

* * *

Omenili smo najprvo, da je prvi začel misli na panamski prekop francoski inženir Lesseps. To moramo v toliko potrebiti, da je inženir Lesseps v resnici začel prvi z delom, toda ideja, da se mora narediti pot med Atlantskim in Tihim oceanom je pa že stara. Takoj ko je Kolumb odkril Ameriko, v nadi, da je našel pot v Indijo, in se je to skazalo kot neresnično, se je pri trgovcih pojavit velik misel, da se mora najti pot obenam oceanoma. Enak načrt je že imel osvojitelj Mexike Ferdinand Cortez, ki je predložil svoje ideje kralju leta 1520.

Toda tedaj je bilo jasno, da tehnika tedajnega časa ni bila zmožna, da preuzeže kamenito zemljo centralne Amerike. Da, Španci so se tako silno razjelili nad takim podjetjem, da je kralj Filip III. zapretil s smrtno kaznijo, ktor bi še goril o takem projektu.

No ideja ni zaspala, pač pa se je gojila od leta do leta, od roda do roda naprej. Vendar vršiti, oziroma speljati se ni moglo. Treba je bilo čakati pristopne Amerike, ki je pristopila v resnici načrtu, da se mora narediti pot obenam oceanoma. Prav načrt je že imel osvojitelj Mexike Ferdinand Cortez, ki je predložil svoje ideje kralju leta 1520.

Malekdo izmed nas je videl kitajski zid, toda slišal je o njem marsikdo kot o kolosalnem delu. Ta zid je bil dolg 1800 milij. Toda iz iste zemelje, ki se je skopalna na panamskem poto, koper, bi se lahko naredil kitajski zid 2700 milij dolega, torej 900 milij dalj od sedajnega kolosa.

Podajmo še drug primer: Kolikor so zemlje izkopali ob panamskem prekopu, bi lahko naredili kanal preko vseh Zdjelinjnih držav, osemnajst jardov širok in tri jarde globok. Če bi se združili vsi vlaki, ki so bili potrebni, da odvajačajo prst in zemljo iz prekopa, tedaj bi dobili tako strašni vlaiki, da bi zmanjšali vse one skale, kolikor so jih morali raztreli, tedaj lahko ves ekvator s skalami obložen. Ti vzdeli jasno kažejo, koliko je naredila ameriška podjetnost in denar.

Panamski prekop je narejen ponajveč le zahrnkov (Locks)

namreč med Colonom in Panamom. Osnovna podlaga prekopa je 29 jardov nad visino atlantskega oceana. Na to visino bodo dvigali parnike in ladje, s pomočjo treh zahrankov, potem plovejo sami, a v bližini pacifičnega oceana jih bodo spuščali navzdol v morje. Da bi bil prekop enak

Slovenska Dobrodelna Zveza

Ustanovljena 13.
novembra 1910.

Glavni sedež:
Cleveland, O.

Predsednik: JOHN GORNICK, 6105 St. Clair Avenue.
Podpredsednik: MARTIN COLARIC, 1183 E. 61st St.
Tajnik: FRANK HUDOVERNIK, 1245 E. 60th Street.
Zapisnikar: JOHN JALOVEC, 1284 E. 55th Street.
Blagajnik: MIHAEL JALOVEC, 6424 Spilker Avenue.
Nadzorniki: ANTON OSTER, 6030 St. Clair Ave.; FRANK ZORIO, 1365
East 55th St.; MIHAEL WINTER, 6030 St. Clair Avenue.
JOHN MAJZELJ, 6128 Glass Avenue.
Porotniki: ANT. AHCIN, 6218 St. Clair Ave.; FR. ZIBERT, 6124 Glass Ave.
Pooblaščenec: ANTON GRDINA, 6127 St. Clair Avenue.
Vrhovni zdravnik: J. M. SELISKAR, 6127 St. Clair Avenue.
Vsi dopisi in druge uradne stvari, naj se pošljajo na glavnega zdravnika,
denarne nakanice pa na glavnega blagajnika.
Zvezino gospodstvo "CLEVELANDSKA AMERIKA"

signalji so dognali, da bo voda nastopila samo do 20 jardov visoko, kar se je v resnicu tudi zgodilo, in stroji so bili rešeni.

Pojdimo dalje od nasipov proti koritju kanala, kjer dobimo desetisočče delavcev, stotine strojev. Ljudje in stroji se košajo med seboj, kdo bo hitrejši delal. Tu so stroji, ki dvigajo vsak trenutek skoraj poltretji milijon kubičnih jardov zemlje. Potempridemo do glasovitega Cilebra predora, kjer je svet tako kamenit, da si je tu zbil zobe Lesseps s svojo francosko družbo, potem ko so zgubili nad tisoč milijonov frankov. Treba je bilo novih strojev, da so prsekali velikansko goro iz samega trtega kamenja, in to se je posrečilo s pomočjo strojev z zračnim tlakom. Ti stroji so v teku 44 minut lahko prevrtali skalo 14 metrov dolgo in jo raznesli 4 metre naprej. Torej se je moderni tehniki vendar posrečilo preskati goro iz trtega kamenja. Razume se, da je bilo treba pri tem poslu ogromne mase dinamita, in da je bilo treba silno pažiti, da se ne pogubili več človeških življenj, kakor se jih je. To sekanje gore je povzročilo toliko stroškov in dela, da so hoteli prvotno širino kanala od 80 metrov zožiti na 65 metrov, toda tedajni predsednik Zjednjene držav, Theodore Roosevelt, je zapovedal, da se mora kanal zgraditi kakor prvotno določeno, 80 metrov v premeru. Da so lahko hitro odpreli razstreljeni kamenje, so zgradili to posebnih železničnih tračnic, posebne stroje, ki so hitro nakladali in zoper razkladali. Taki stroji so spraznili v enem mesecu 56.000 železničnih vozov ali 300 vlakov. Amerikanska podjetnost nima para na svetu.

Zadnja leta je delalo na prekopu do 40.000 delavcev, a s ženami in otroci je štela ta vojska 60.000 oseb. Treba je vse te ljudi preskrbeti s hrano in dobrim stanovanjem, kar je prevzel polkovnik Goethals. Treba je skrbeti za zdravje in socijalni položaj delavcev. Vse se je izvršilo v najfinnejši meri. Najprvo je dal izčistiti zemljo. V onih krajih je vladala prej velika mrzlina in druge enake bolezni, ki so ugrabilo prejšnje francoske družbi na stotine delavcev. Kako pa naj prežene mrzlino s sveta? Polkovnik Goethals je dal politi in nasiliti vso zemljo v okolici s petrolejem, ki je zadušil vse mrzljene bacile. Seveda so raditega nastali pogosti požari, toda na kanalu so organizirali posebne ognjegase, ki so izvršno upravljali svojo službo. Vojno tajništvo Zjednjene držav je prevezelo v nakup živila, tako da delavci na Panami zelo poceni živijo, ob dobrih plačah. Na panami ni gostilen, ni javnih prostorov s prostitutkinami. Tako je strije Sam vse najbolje preskrbel za napredok in dober telesni razvitek delavcev, ko je odstranil vse slabe upljive.

Skončan kanal bo veljal Zjednjene države države 800 milijonov dolarjev. V tej svoti pa niso vstete svote za utrdbe, bodojo služile Zjednjenum državam za garancijo nevtralnosti kanala. Na kanalu bodo živeli samo uslužbenci kanala, katerim bo njega ohranitev in varnost življenska naloga.

Opahli so zginili.

Mrs. Marija Gregorič, iz Clement Furnace, Pa., nam je prostovoljno poslala sledeče pismo za objavo: "Severovo zdravilno milo (Severova's Medicated Skin Soap) dela čudeže. Že odkar je bilo naše dete dva meseca staro, je bila njegova koža pokrita z opahki, ki so ga srbeli in boleli. Ko sem pricela rabiti Severovo zdravilno milo za njegovo kopelj, so opahki izginili in sedaj ima zoper zdrovo, čisto in voljno kožo. Vselej bom priporočila to milo materam." — pridejati hočemo še, da je to milo tudi dobro za odrasel, za kopelj in izmivanje in splošno rabo. Cena 25 centov v vseh lekarnah. Ako je ne morete kupiti, pišite na W. F. Severa, Cedar Rapids, Iowa.

NAZNANIL.

Društvo Srca Marije (staro) se tem potom naznana, da je umrla naša članica Ivana Baraga, v starosti 23 let. Bila je vrla društvenica, zakar so ji društvene sestre tudi lepo čast skazale z mnogoštevilno udeležbo pri sprevodu. Pozabiti ne smemo krasnega venca, ki ga je društvo podarilo, ki je bilo delo naše Slovenke Josipine Turk. Upam, da bodejo vsa društva podpirala našo slovensko etničarko, in ne tujev. Dragi umrli sestri pa želimo vsi, da počiva sladko v včem miru.

Še enkrat ponovno opominjam vse zaostale sestre, ki še niso poravnale dolga, naj to nemudoma store, ker društve na pravila tako zahtevajo, ker katera ne plača ni opravičena do bojniške podpore. Naj služi v pojasnili nekaj opazk. Če je katera dolžna samo dva meseca in ima še plačati za umrlo sestro, tedaj ni upravičena do podpore. S tem opominom pa naj ne nobenja cenjena sestra razumljena, najbolj raditev ne, ker vsaka sestra danes ali jutri lahko oboli, ali jo pa pobere nemila smrt iz naše sredine. Sliši se smintja, da so sestre razburjene radi mrljev. Toda nobeno društvo ne obstoji na takih podlagi, da ne bi nihče umrl, ravno tako je pri nas, ki je eno prvih društev. Ako je sedaj nekoliko centov več plačati, boste pa morda poteklo nekaj mesecev, ko ne bo treba nobenih posebnih prispevkov. Le pogumno naprej pod okrilje naše zastave Srca Marije. Vztrajamo vedno, in nihče nas ne razruši. Sestrami tudi naznanim, da se vrši skupna spoved 1. marca in 2. marca skupno sv. obhajilo.

Franja Trbežnik, II tajnica.

POZOR!

Delničarjem Slovenske Dejavske Zadružne Zveze naznam, da kdor želi, da se mu blago dovaža na dom, naj se zglasi v naših prostorih na 6120 St. Clair ave. zvečer od 7—8. John Brus.

LOUIS GORNICK,
5823 St. Clair ave.

SEZONA.

Rada bi zvedela za naslov Franka Potočnik, ki se nahaja nekje v Clevelandu. Prosim, da se mi javi ali pa naj bo kdo rojakov tako dober, da mi naznani njegovo bivališče. Mary Rezar, 207 Bridge St. Jolie, Illinois.

Delo dobi mlad slovenski fant, ki je star nad 16 let, mora znati angleško in slovensko pisati in brati. Razumen dečko ima prednost. Stalo delo v lekarini. Vprašajte naj se na 3361 St. Clair ave.

POZOR!

Spodaj podpisani se praporcam rojakom v Clevelandu za vskovrstna zidarska dela. Sprejemam mala in velika dela, zidanje "frijanje" in cementna dela, katera izvršim v popolno zadovoljnost. Dela so načrta na garantiranu in po najnižji ceni. S spoštovanjem John Molle,
5608 Bonna ave.

PRILIKA.

Radi bolezni lastnika se pruda brivnica. Lastnik odide na farme. Pruda se vsa oprava in trije stoli. Dober prostor za vsakega Slovence. Vprašajte na 1618 St. Clair ave.

PIN-ACUS

Balzam iz amrekovih iglic. Odstrani bolečine.

Za revmatizem, neuralgijo, kašelj in prehlad v vrat. Bolje kot obliž in liniment.

... Vprašajte lekarnarja. ...

HIŠE NAPRODAJ.

6-2-\$204-\$1900 E. 63 St.
7-2-\$216-\$2300 Metta ave.
9-2-\$276-\$3000 E. 62 St.
9-2-\$276-\$3000 E. 60 St.
18-4-\$444-\$4200 E. 63 St.
12-2-\$408-\$4500 Carl ave.
10-2-\$336-\$3150 Bonna ave.
7-1-\$216-\$2700 E. 63 St.
11-2-\$336-\$3150 E. 49 St.
11-3-\$324-\$2700 E. 66 St.
7-2-\$264-\$2700 Prosser ave.
12-2-\$396-\$4200 E. 61 St.
15-4-\$408-\$3500 E. 61 St.

Opomba: Prve številke posnemajo število sob, druge za koliko družin je hiša, tretje, koliko hiša nese renta na leto, četrte, koliko je cena hiši. Vprašajte pri John Zulich, 1197 E. 61 St. Telefon Princeton 1326 L.

POZOR!

Cenjenemu občinstvu naznam, da sem dobiti večje število importiranih gramofonskih plošč za grafofone. Kdor jih želi, naj ne odlasa. Se priporočam

FRANK ČERNE,
6034 St. Clair ave.

POZOR!

Pozor Slovenci, in posestniki, ako imate stanovanje oddati v najem, oglasite se pri meni, ker imam že zdaj mnogo družin, ki si želijo stanovanje premeniti. John Zulich, 1197 E. 61 St. Princeton 1326 L.

Pozor! Delo! Pozor!

Ugodna prilika za rojake, kateri veseli šumske delo. Radi odhoda v staro domovino prodam konje, vozove, sanje, več gozdarskega orodja, konji so teški od 3400 do 3900 vsak par, zasluzijo po \$12.00 do \$14.00 na dan in poletju, in po \$22.00 do \$25.00 po zimi, vsak par konj. Pogodbu jamčim za več let, katero imam napravljeno s kompanijo. Najbolje je, če se spravijo dva ali trije skupaj, ker lagije delajo. Za podrobnosti se obrnite na lastnika Huberta Mihič, Limestone, N. Y.

Delnice naprodaj

od zemljišča Collinwood in Nottingham Real Estate Co. Najbolje vložite svoj denar v to podjetje. Za nadaljnja pojasnila se obrnite na Harold E. Emerich, 16205 St. Clair ave. Collinwood St. Cleveland, O. Tel. Cuy. Wood 58, Bell Eddy 649 J.

Pozor Slovenci!

Prva in edina trgovina v Newburgu, kjer lahko kupite pohištvo, peči, orodje, barve, steklo, porcelan, kuhinjske ploske in drugo. Slovenci, tukaj imate priliko, da si nakupite dobro in trpežno blago pri domačini. Kdor kupi pri nas, dobne vedno dobro in poceni blago. Blago dobivam naravnost iz tovarne, kar mi je preskrbel dobro znani trgovec Anton Grdina, ki me je tudi priporočil pri najboljši prodajalnici, tako da dobim blago po istih cenah kot on, za kar se mu iskrene zahvaljujem. V službo sem vedno dobro znanega rojaka I. Milerja, ki je v tem poslu izučen. Ako hočete imeti napejano peč s plinom, se obrnite na mene. Priporočam se vsem Slovencem v obilen poset.

JOSIP JERIC,
3583 E. 81st St.
Tel. Cuy. Union 102 L.

Lepa prilika.

Slovenci, nudi se vam lepa prilika, katerega veseli kupiti hišo v Nottinghamu, O. v bližini Mr. Drugoviča. Naprodaj imam 8 hiš in 12 lotov. Hiše so jako poceni, prodajajo se na male obroke, plačate pa naprej le par sto. Za nadaljnja pojasnila vprašajte pri John Zulich, 1197 E. 61 St. Telefon Princeton 1326 L.

Našli

smo

da je slovenski zabolnavniki zavod imel krasen napredok leta 1912. Posli so se povečali za 40%, cene so ostale iste. Ena cena vsem ljudem vselej. Tu se ne poganja, vi dobite za kar plačate. Najbolje delo za srednje cene. Nekej vzrokov, zakaj smo vedno zaposleni.

1. Mi ne rabimo slabega, drobenega zlata. 2. Instrumenti so čisti. 3. Delo najbolje. 4. Cene zmerne. 5. Občevanje ujedno. Vaš jezik se govori pri nas. 7. Izkušen zdravnik sedmih let. 8. Naši bolniki nas priporočajo. 9. Samo najbolje blago se rablja. 10. Največje pozornost posvečamo Slovencem. 11. Vrednost delarja dobiti pri nas. 12. Dernost zdravja zbole brez bolečin. 13. Delo garantirano 10 let, če se kaže pokvari, zastonj popravimo. 14. Vi ste v tem uradu doma. 15. Ženska postreža. 16. Zdrav, čist urad. Vprašajte svojega sedala. Prosta preiskava. Kjer na redimo drugo delo, ne računamo za puljenje zob.

Dr. A. A. Kalbfleisch
White Cross zabolnavnik.
6426 St. Clair-av.
Odpoto od 8. do 8.

OZON

Up jetičnih.

Če imate hud kašelj, krehate in pijuje, če imate bolečine v ledju, če zgubivate težo, če nimate apetita, se potite ponči in sta: sploh slab, pojrite takoj k zdravniku, če nečete postati žrtev časovne bolezni — jetke.

Edino pravo sredstvo, s katerim se moremo varovati proti jetiki je

OZON

S samim OZONOM so se dosegli čudoviti uspehi pri vseh bolznih pljuč, ledja in krvi, tako da so skoro vsa zdravščica v državi že upeljala ozonske aparate.

Ne zgubite upa!

OZON je pomoč, katero isčete in vedno bo uspešna. Ni treba več, da zapustite dom, družino in prijatelje in greste tisoč milj dalje, da dobite pravi ozon, ki ugonobi bacile jetike. Učenjaki so prinesli to slavno zdravilo v naše mesto, in ozdravljava po tem zdravilu so bila čudovita. Ni vam treba nititi enega dneva zgubiti od vašega dela. Ko pride to zdravilo v pljuča in kri, takoj čutite njegovo korist, in v kratkem zmage kašelj, vaš apetit je dober, spanje se vrne, pridobite na moči in teži.

Vsa pojasnila o tem zdravljenju dobite v uradu

Dr. L. E. Siegelstein,
308 Permanent Bldg.
746 Euclid ave.

AUSTRO-AMERICANA

S. S. CO.

Direktorska vožnja med New Yorkom in Austro-Ogrsko

NIZKE CENE.

Fina podvorbja, električna luč, izvrstna kuhinja, prosto vino, kabine tretjega razreda na ladji Kaiser Franz Joseph I. in Martha Washington. Govorijo se vse avstrijski jeziki.

Kompanija ima sledeće dvorjake: Kaiser Franz Joseph I., Martha Washington, Laura, Alice, Argentina, Ocenia, in nove ladje se še delajo. Za vse podrobnosti se obrnite na generalne agente.

Phelps Bros. & Co.

2 Washington St. New York, N. Y.

ali pa na priznane agente

v Z. D. in Canada

SLOVENSKO PODJETJE

Z naseljeno rastejo tudi slovenske trgovine, v katerih dobite danes vse, kar potrebujete za vaš dom in vašo družino.

OB REKI RIO DE LA PLATA

POTOPISNI ROMAN.

SPRAT KAROL HAY

Za "Clevelandko Ameriko" priredil
L. J. P.

V MONTEVIDEO.

"Zadevo se moramo podrobneje pečati," reče. "Prosim, vseidite se!"

In pokaže na stol, na katerega se vseidete. Potem si pa predloži papir, pomoci pero v črnilo in začne vpraševati:

"Najprvi si moram zapomniti vse natančne podatke. Kako se imenujete, koliko ste star, katera narodnost ste, kje ste rojeni, kaj je vaš poklic, koliko premoženja imate? Bodite tako dobri in odgovarjajte na moja vprašanja."

"Za božjo voljo!" vzliknem. "Ali hočete imeti pravo sodniško preiskavo?"

"Gotovo."

"Jaz sem vam prišel samo naznanit, da se nekdo izdaja za napadnega policijskega komisarja in vas prosim, da mi daste s seboj dva policista, ki se naj ločova polastiata."

"Gotovo. Včeraj so me dvačrat napadli z morilskim namenom. Sedaj sem namenjen jahati v Mercedes. Bil sem že na potu. Tu zvem, da hoče z namenami nekaj človeka, ki se imenuje Carrera in ki pravi, da je kriminalni komisar. Tega mora močno sumim, da hoče škodovati moji osebi."

"Kaj pravite? Dva morilска napada? Senor, vi ne boste jahali v Mercedes. Mi moramo slučaj prevzeti in preiskati. Vi pa ostanete tukaj kot priča."

"Koliko časa?"

"Tega pa ne vem. Lahko en mesec ali pa še več."

"Hvala lepa! Toliko časa nimam. Moja tielja je le, da se znebum osebe, ki mi hoče škodovati."

"Torej moraš vso stvar pravilno naznaniti."

"Saj sem že vse povedal."

"Toda jaz moram staviti še gotova vprašanja. Potem pa grem z dvema možema po dotičnega "komisarja", ki ga boste pripejala z vami vred sem."

"In potem?"

"Potem pa vso stvar izročim kriminalnemu sodniku."

"Senor, toliko časa jaz gotovo nimam. Jaz moram v Mercedes. Da bi se zaradi enega luma toliko časa tukaj zadržal, mi je nemogoče. Z Bogom!"

Pokrijem se in hitim proti vratom.

"Stojte, stojte!" kliče za mejo. "Vi se lahko odrečete, temu, toda mi ne. Ker pa že vemo, da—"

Več nisem slišal, ker sem bil že zunaj. Toda policijski uradnik pa stegne obe roki proti mojemu konju in kriči:

"Vas moramo držati, zapreti in ostanete toliko časa tukaj, dokler —"

Naprej pa nisem slišal več, ker sem že divjal skozi mesto. Prav nič mi ni ugajalo, da bi zapravljal moj lepi čas z urugajskimi kriminalnimi sodniki. Če bi me pa hotel arretirati, teda pa naj le poskusiti. Na koncu mesta me pričakujejo jerbari.

"No," mi zakliče Monteso nasproti, "tu ste vendar. Že sem mislil, da ste se zmotili na poti. Ali ste dobili denar?"

"Da. Toda kje je tovaris, katerega pričakujemo? Jaz ga ne vidim. Saj se je vendar pred mestom hotel nam pridružiti."

"Najbrž je jahal naprej. Močno se boste celo skregali z njim?"

"Obnašal se bom tako proti njemu kot on proti meni."

"Torej sem pomirjen, ker on je tako uljuden mož, kabačko skozi in skozi."

Kmalu je bilo mesto tako

ka. Zastonj! Divja gonja gre naprej, po strmem bregu navzdol, po vodi, in po drugem bregu navzgor, in pri tem so se konji tako napenjali, da so se rebuni skoraj na tleh ležali.

Sedaj se tudi mi napotimo naprej. Voda mi je segala do kolen. Na drugi strani pa reče jerbaro, naj jahamo hitreje, da dosežemo diligenco. Radičega se spustimo v galop. Ko nas pa kočijaži tega voza zagledajo, tedaj se spustijo v pravokotnovalno dirko. Bilo mi je, kot bi pred nami brenčalo celo brez sedla jahajo, ali se pa vsedeno za moškim na konja."

"In to je tudi vam mogoče?"

"Da, že kot mlada deklica sem vedno jahala s svojim očetom."

"Torej je najbolje, da si prekrbite konja."

Senora se ozre okoli, in kmazapazi prostega konja, katerega je Montes vodil s seboj, in ki je bil prvotno namenjen za mene. Toda Montes je konja medtem že prodal nekemu potniku, ki je hotel na vsak način naprej. Kupcija se ni dala ustaviti.

"Ah, senor!" reče senora, "mogoče pa vaš konj drži dve osebi?"

"Močan je dovolj," odvrnem. "Poskusite!"

"Torej bom šla jaz vzdol. Močno se vas bom držala, če vas to ne bo ženiral. Klobuk pripnite ob sedlo. Ali se strinjate s tem?"

"Z veseljem sem pripravljen."

"Ali ste poznani v San Jošu?"

"Se nikdar nisem bil tam."

"Ali ste že odločili, kjer bolete prenočevali?"

"Najbrž v poštnem poslopu."

"Ne tega ne smete. Vi greste z menoj v našo hišo, predstavila vas budem svojemu bratu, in udeležili se boste naše krasne svetčnosti."

"To pa nikakor ne bo mogoče, senora, ker v tej obleki se ne smem prikazati pred odlično družbo. Saj veste, da mora človek iti vedno čist v paradižu."

"Ona se pa zadovoljno naseje."

"Moj klobuk, moj klobuk!" kriči neprestano.

"Hudič vzemti vaš klobuk!" grmi neki moški glas. "Ne stopajte mi po obrazu."

Jaz skočim s konja in odprem vrata voza. Steklo na vrati je bilo razbito, in črepine so ležale v notranjosti. Najprvi se prikaže mož, ki je moral biti ranjen, ker si je komaj z roko pomagal naprej, za njim pride droben možiček, in njemu sledi tako debela oseba, da sva moralova oba z Montesom potegniti, da sva ga spravila na prost.

"Moj klobuk, klobuk!" kriči ženska v notranjosti voza se vedno. "Oh, senor, popolnoma nov je, narejen po najnovješi pariški modi. Sele včeraj sem ga v Montevideo kupila, da sem navzoča danes zvečer pri veselici v San Joseju. Ohrin sedaj niti naprej ne moremo. Pa kaj vožnja, moj klobuk, moj klobuk!"

Jaz pa dvignem polomljeno škatljivo, v kateri je bil klobuk in rečem s pomilovalnim glasom:

"Ne tožite toliko, senora, mogoče se da škoda vseeno popraviti."

"Nemogoče je. Saj vidite, kako je vse slateno. Saj škaljite niti odpreti ne morem."

"Ali smem poskusiti?"

"Prosim, prosim, bodite tako dobri. Mogoče se vam poroči."

"Le pomirite se, senora," ji prigovarjam. "Vse se bo urenil. Doma sem imel sestro, ki je delala celo sama klobuke, in ker sem jo večkrat opazoval, sem se precej prividal tej klobučarski umetnosti. Upam tudi torej, da se mi posreči popraviti vaš klobuk."

"Oh, senor, neskončno sem vam hvalenja, do smrti se vas bom spominjala, če se vam to posreči."

"Prav rad, senora. Toda če hočem klobuk popraviti, moram v San Jose."

"Dobro. Torej mi lahko klo-

buk popravite, še predno se začne slavnost v naši hiši. Vede, jaz sem sestra mestnega župana v San Jose, in gotovo bom imela priliko skazati se rebuni skoraj na tleh ležali."

"Da, senora, toda kako naj pridete do večera v San Jose? Diligenca je razbita."

"Torej je vse začan, senor?"

"Hm, če bi znali jahati!"

"Jahati? Katera dama v tej deželi ne zna jahati? Rojena sem v Rio Salado, kjer ženske celo brez sedla jahajo, ali se pa vsedeno za moškim na konja."

"In to je tudi vam mogoče?"

"Da, že kot mlada deklica sem vedno jahala s svojim očetom."

"Torej je najbolje, da si prekrbite konja."

Senora se ozre okoli, in kmazapazi prostega konja, katerega je Montes vodil s seboj, in ki je bil prvotno namenjen za mene. Toda Montes je konja medtem že prodal nekemu potniku, ki je hotel na vsak način naprej. Kupcija se ni dala ustaviti.

"Ah, senor!" reče senora, "mogoče pa vaš konj drži dve osebi?"

"Močan je dovolj," odvrnem. "Poskusite!"

"Torej bom šla jaz vzdol. Močno se vas bom držala, če vas to ne bo ženiral. Klobuk pripnite ob sedlo. Ali se strinjate s tem?"

"Z veseljem sem pripravljen."

"Ali ste poznani v San Jošu?"

"Se nikdar nisem bil tam."

"Ali ste že odločili, kjer bolete prenočevali?"

"Najbrž v poštnem poslopu."

"Ne tega ne smete. Vi greste z menoj v našo hišo, predstavila vas budem svojemu bratu, in udeležili se boste naše krasne svetčnosti."

"To pa nikakor ne bo mogoče, senora, ker v tej obleki se ne smem prikazati pred odlično družbo. Saj veste, da mora človek iti vedno čist v paradižu."

"Ona se pa zadovoljno naseje."

"Moj klobuk, moj klobuk!" kriči neprestano.

"Hudič vzemti vaš klobuk!" grmi neki moški glas. "Ne stopajte mi po obrazu."

Jaz skočim s konja in odprem vrata voza. Steklo na vrati je bilo razbito, in črepine so ležale v notranjosti. Najprvi se prikaže mož, ki je moral biti ranjen, ker si je komaj z roko pomagal naprej, za njim pride droben možiček, in njemu sledi tako debela oseba, da sva moralova oba z Montesom potegniti, da sva ga spravila na prost.

"Moj klobuk, klobuk!" kriči ženska v notranjosti voza se vedno. "Oh, senor, popolnoma nov je, narejen po najnovješi pariški modi. Sele včeraj sem ga v Montevideo kupila, da sem navzoča danes zvečer pri veselici v San Joseju. Ohrin sedaj niti naprej ne moremo. Pa kaj vožnja, moj klobuk, moj klobuk!"

Jaz pa dvignem polomljeno škatljivo, v kateri je bil klobuk in rečem s pomilovalnim glasom:

"Ne tožite toliko, senora, mogoče se da škoda vseeno popraviti."

"Nemogoče je. Saj vidite, kako je vse slateno. Saj škaljite niti odpreti ne morem."

"Ali smem poskusiti?"

"Prosim, prosim, bodite tako dobri. Mogoče se vam poroči."

"Le pomirite se, senora," ji prigovarjam. "Vse se bo urenil. Doma sem imel sestro, ki je delala celo sama klobuke, in ker sem jo večkrat opazoval, sem se precej prividal tej klobučarski umetnosti. Upam tudi torej, da se mi posreči popraviti vaš klobuk."

"Oh, senor, neskončno sem vam hvalenja, do smrti se vas bom spominjala, če se vam to posreči."

"Prav rad, senora. Toda če hočem klobuk popraviti, moram v San Jose."

"Dobro. Torej mi lahko klo-

IZURJENI ČEŠKI knjigovez

B. F. PRIHODA

se priporoča Slovenscem v vezavo vsakovrstnih knjig, posebno pripovednih in mašnih. Lično delo, nizke cene. *

Naročila sprejema
CLEV. AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE.

Najnovejše za rojake

Jedini naš rojak v Ameriki je bil priznanje od vlade iz Washingtona, da ima najboljša zdravila kakoršnih še ni bilo. Alpen tinktura, od katere v 3 dneh prenehajo lasje izpadati in v 6 tednih lepi, gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadali in ne siveli. Alpen pomada, od katere moškim v 6 tednih krasni brki in brada popolnoma zrastejo in ne bodo odpadli in ne siveli. Revmatizem, kostobilj, trganje v rokah nogah in krizicah, vam v 14 dneh popolnoma odpravim. Vsakovrstne rane opekline kurja očesa, bradovice, potne noge, ozebljne in vse druge slične bolezni se pri meni hitro ozdravijo. Cenik pošljem zastonji ali pa pridite osebno.

JAKOB WACHČIČ,
1092 E. 64 Street.
CLEVELAND, OHIO.

DRUŠTVA S. D. Z.
Društvo št. 1, Cleveland, Ohio...
Predsednik John Žulić, 1197 E. 61
Str.; tajnik Anton Ostir, 6030 St.
Clair ave.; blagajnik Ant. Vardjan,
6401 Bonita ave. Seje se vrše vsako
predno nedeljo v mesecu v J. Grdinovi
dvorani 6021 St. Clair ave. ob 2. ur
popoldne. Zdravnik Dr. J. M. Sellš
kar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 2 Cleveland, Ohio.
Predsednik Helena Perdan, 1114
E. 63 Str.; tajnik Jos. Razinger, 1144
Norwood Rd.; blagajnik Helena
Mall, 1101 E. 63 Str. Seje se vrše
vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2.
uri popoldne v mal. Krausovi dvorani
6131 St. Clair ave. Zdravnik J.
M. Sellškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št.